

■ Meta urmărește să atragă 95 miliarde dolari pentru investiții în AI
PAGINA 4

■ American Express - profit peste așteptări și restructurare pentru era AI
PAGINA 9

■ Mii de angajați din educație vor fi formați pentru sprijinirea elevilor vulnerabili
PAGINA 10

■ AIE: "Pietele de energie nu vor reveni, în 2027, la situația de dinaintea războiului din Iran"

■ **PIAȚA MONETARĂ** / Dobânda la depozitele overnight a crescut la 5,84%
PAGINA 4

■ Europa - plan de 10 miliarde euro pentru a-și trimite propriii astronauți în spațiu
PAGINA 10

■ Poluarea cu petrol închide plajele din trei emirate
PAGINA 10

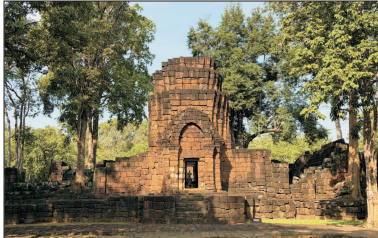
PAGINA 12

GRAM AUR = 615,8469 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,7808 RON

EURO = 5,3467 RON

DOLAR = 4,7745 RON

JURNAL DE CĂLĂTORIE

Natură și pitoresc în Thailanda

Thailandă are multe minunății de oferit, drept pentru care, odată ajuns aici, nu ai timp nicio secundă să te plictisești. În a treia zi din press trip-ul nostru, am început explorarea regalității printr-o plimbare cu barca tradițională „long tail” prin Piața Flutitoare Damnoen Saduak. Liniștea din această zonă te transpune într-o sursă de calmitate ce te face să uita de toate grijile de acasă, iar pește tot ești înconjurat de cocoteni și bananieri plini de fructe. Să nu vă speriați de varani, o specie de șopârle (destul de mari, a doua ca dimensiune în lume) ce trăiesc în zone umede, deș înălțime în Thailanda. În apropierea apelor. Acestea sunt inofensive, însă cel mai bine este să stai departe de ele, atunci când le întâlnești. În piață, localnicii te așteaptă cu fructe proaspete, mâncare tradițională gătită pe loc și multe suveniri.

pentru care se fac reduceri semnificative pentru turiști.

Pentru iubitorii de drumeții, Khao Ngu Rock Park trebuie pus pe lista de merat. Situat în districtul Mueang Ratchaburi, în provincia Ratchaburi, parcul pitoresc este amenajat pe locul unei foste cariere de calcar. În prezent, acesta impresionează prin stâncile înalte care înconjoară un lac central, creând un peisaj natural spectaculos. Printre principalele atracții se numără podul lung din lemn și aleile suspendate deasupra apei, băncile cu pedale disponibile pentru închiriere, precum și peșterile și pereții stâncii și care adăpostesc reprezentări sculptate ale lui Buddha și mei alare budiste, mături ale trecutului istoric și arheologic al locului.

MIHAELA POPA
(continuare în pagina 11)

Internetul mondial depinde de o fundație cu un singur angajat permanent

● Situația după avertismentele privind breșele de securitate descoperite de AI

Descoperirea celor două vulnerabilități critice din limbajul de programare PHP, care a declanșat o mobilizare globală pentru protejarea infrastructurii internetului, a scos la iveală o problemă structurală majoră: fundația care susține dezvoltarea uneia dintre cele mai utilizate tehnologii web funcționează cu resurse financiare extrem de limitate și are un singur angajat cu normă întreagă, potrivit Reuters.

Deși PHP stă la baza a până la 70% dintre site-urile de internet la nivel mondial, organizația nonprofit de sponsorizare de susținerea dezvoltării sale de spune de o echipă restrânsă, formată în principal din colaboratori cu program parțial și voluntari.

Elizabeth Barron, directorul executiv al PHP Foundation, a explicat, într-un interviu acordat vinerii agenției Reuters, că este singura persoană angajată permanent în cadrul organizației, care mai colaborează cu 14 contractori, majoritatea cu normă parțială. Membrii consiliului de conducere își desfășoară activitatea în regim de voluntariat fără remunerație, în timp ce finanțarea operațiunilor provine din donații și granturi.

Situația a devenit cu atât mai îngrijorătoare după identificarea, săptămîna trecută, a două breșe majore de securitate în PHP, limbaj de programare cu o istorie de aproximativ trei decenii, utilizat pe scară largă pentru dezvoltarea și funcționarea site-urilor și aplicațiilor web.

Descoperirea vulnerabilităților a determinat autorități, companii și administratori de infrastructură digitală din întreaga lume să adopte măsuri urgente de protecție, inclusiv actualizarea sistemelor informatice și suspendarea temporară a unor servicii online.

Pentru investigarea problemelor de securitate și coordonarea remediilor, PHP Foundation colaborează cu cercetători independenți și companii tehnologice, printre care OpenAI și firmele de securitate cibernetice Wiz și Calix. Cooperarea a contribuit inclusiv la dezvoltarea și distribuirea actualizărilor de securitate publicate miercuri.

În pofida amploarei incidentului, reprezentanții fundației susțin că nu există, până în prezent, dovezi care să confirme exploatarea cu succes a vulnerabilităților înainte de divulgarea publică a acestora sau compromiterea sistemelor care au instalat actualizările de securitate.

Declarările vin în contextul în care compania Cloudflare a raportat milioane de tentative de atac informatice asociate vulnerabilităților recent descoperite.

Elizabeth Barron a precizat că organizația nu a primit informații suplimentare din partea OpenAI, Wiz sau Calix care să indice existența unor probleme de securitate pe sistemele deja actualizate.

SABIN S. BRANDIBURU
(continuare în pagina 11)

Praf și pulbere

Albaneză, la protestele din Tirana, înghenunchiată în fața poliștilor, oferindu-le drapelul țării, în momentele următoare, poliștii a ridicat-o, a sărutat drapelul și a îmbrățișat-o.

S-a anunțat rezultatul alegerilor din Serbia. Dictatorul populist Vučić și partidul său au fost măturați, la urme, de o mișcare studențească albă înfrînă. Dezastrul a început când s-a prăbușit peste oameni, la Novi Sad, acoperișul unei gări. A ieșit la iveală, după ce s-au nădădădit morții, o poveste sordidă despre corupție și despre „investiții” din China comunistă. Vučić și-a recunoscut înfrângerea. Ce putea să mai facă? Diferența era de aproape 15 procente.

În Albania, de multe săptămîni, lumea este în stradă. Demonstrează împotriva unui dictator socialist, Edi Rama. Individul este de 13 ani Prim-ministru. Corupția a înflorit, iar regimul a devenit autitar. Albanezii s-au săturat. Este greu de spus ce va urma, pentru că este posibil ca Edi Rama să folosească forța împotriva protestatarilor, însă probabil că și pentru el senul este pe penete.

Lumele trecute a căzut în praf liderul populiștilor est-europeni, Viktor Orbán al Ungariei. În Republica Moldova, o tentativă a regimului de la Moscova de a prelua controlul a eșuat. Se tot spune că în Europa este un „val populișt”. Chiar că zilele democrațiilor europene sunt numărate. Dar eu văd că în multe state electoratul își revine. Dimpotrivă, sunt de regulă liderii populiști, dictatori de

mucava ai vremurilor noastre, cei care își fac bagajele.

Mulț mai important pentru noi, în câteva zile, în Statele Unite, republicanii lui Trump vor fi zdrobiți. Nu mă bucur revenirea electorală a partidului Democrat. Dimpotrivă, cred că pe termen lung democrații, infiltrați de extremiștii de Stînga, sunt toxici pentru America și pentru întreaga lume.

Dar una-l una, alta-l alta. Sub Trump, democrația americană este amenințată serios, probabil pentru prima dată în existența sa de 250 de ani. Omul a spart toate oalele pe care le putea sparge. Dacă așa fi american, m-aș așezunde într-un tufiș de rușine că un asemenea personaj a putut ajunge la Casa Albă.

Problema noastră este următoarea. Ce se întâmplă în România?

Aici, regimul PSD-SRI a dus România în situația de a fi ultimul mare bastion la socialismul de stat și al ultra-naționalismului din Europa. Nicușor Dan a lucrat luni de zile pentru a avea „poarta ce-a pchit”: un guvern acaparat de un partid care are doar 15 la sută în sondajele de opinie, în fruntea căruia apropiat un premier-marionetă. În Parlament el a încurajat o majoritate pro-Rusia. Ca la noi, la nimenia.

Dar de ce se întâmplă asta, tocmai acum? Nu vede actualul Președinte ce se întâmplă în jurul țării? Sau pe ste Ocean? Tocmai acum s-a găsit să parieze pe pierzător?

Eu cred că exact așa este motivul pentru care actualul regim a ajuns să aplice tactica „fugii înainte”.

(continuare în pagina 12)

Interludiu?

Dumini că, 25 octombrie, două alegeri au intrerupt ceea ce părea un mers fără oprire al extremei drepte.

În Serbia, Aleksandar Vučić a recunoscut că Lista Studenților a câștigat majoritatea în parlament. În Brazilia, Lula da Silva l-a învins pe Flávio Bolsonaro. E un interludiu sau o schimbare de sens? Deocamdată nu știm, pentru că niciuna dintre cauzele care au alimentat extrema dreaptă nu a dispărut peste noapte.

Pentru România, alegerea de la Belgrad contează mult mai mult. Vučić, care și-a început mandatul în Partidul Radical al lui Vojslav Šešelji, a construit în mai bine de un deceniu un sistem în care partidul, administrația și cea mai mare parte a presei au ajuns să funcționeze ca un singur aparat de putere.

(continuare în pagina 12)

Serbia, Bulgaria, Israel și SUA: valul electoral care pune puterea sub presiune

Puterea poate rezista lumi întregi în fața unei piețe pline și poate pierde totul într-o singură seară electorală. Serbia tocmai a demonstrat că de repede se schimbă raportul de forțe atunci când nemulțumirea capătă organizare, candidați și voturi. În Bulgaria, confruntarea pe ntru președinție intră în turul decisiv. Israelul se pregătește să voteze sub povara războaielor, iar Statele Unite se apropie de scrutul care poate limita libertatea de acțiune a lui Donald Trump. În Franța, protestele apăsă de la asupra cursei pentru succesiunea lui Emmanuel Macron. (G.M.)

(continuare în pagina 3)

Europa în stradă: prețurile cresc, răbdarea cetățenilor scade

În stradă, nemulțumirea are chipuri pe care statisticile electorale le surprind greu. Tinerii studenți, care nu își mai permit să achite chirie, profesori care lucrează în unități de învățământ subfinanțate, pensionari care văd cum venitul personal se topește în majoritatea zilnică de prețuri din magazine și farmacii. Aceste situații nu produc automat o mișcare comună, dar explică de ce revendicări difente ajung să exprime aceeași nemulțumire la nivel european: guvernele naționale vorbesc despre rezultate pe care o parte importantă a populației nu le simte în propriul nivel de trai.

Franța oferă imaginea cea mai amplă a acestor tensiuni. (Gh.I.)

(continuare în pagina 3)

Vlatko Dibrean Dimov, analist politic: „Va fi greu să asistăm la o schimbare radicală privind politica externă a Serbiei”

Textul principal al rezultatului alegerilor parlamentare din Serbia va fi momentul în care reprezentanții Listei Studenților vor fi la guvernare, ne-a declarat analistul politic Vlatko Dibrean Dimov.

Domnia sa a precizat: „Vom vedea atunci dacă această victorie va aduce răspunsuri la marile teme ce țin de geopolitică și reorientare.” (G.M.)

(continuare în pagina 3)